

Etelä-Suomen luontopalvelut
Urheilukatu 3 A
81700 LIEKSA
Kaija Eisto
p. 0400 350 002
email: kaija.eisto@metsa.fi

Sopimus

16.4.2014

Ukko-Kolin Ystävät ry /
Lasse Lovén
Jaatsinkatu 7 D
38210 SASTAMALA
Email: lasse.loven@gmail.com

1. Sopimuksen sisältö

Metsähallituksen Etelä-Suomen luontopalvelut sopii Ukko-Kolin Ystävät ry:n kanssa, että Ukko-Kolin Ystävät hoitaa Kolin kansallispuistossa sijaitsevan Soikkelin tilan pihapiiriä vuosina 2014-2016 korvauksetta kummikohteenaan.

Ukko-Kolin Ystävillä on oikeus majoittua korvauksetta Soikkelin vuokratuvassa ja tarvittaessa Pärnälähdän Punaisessa mökissä hoitotöiden ajanjakson ajan. Majoitusvaraus voidaan aloittaa aikaisintaan vuorokautta ennen hoitotöiden aloitusta ja päättää viimeistään hoitotöiden lopettamista seuraavana vuorokautena talkootöiden valmisteluja ja purkua varten. Majoitusvaraus tulee tehdä hyvissä ajoin keväällä ja samalla ilmoittaa majoittujien nimet varauskirjaan.

Jos Metsähallituksen toivotaan toimittavan työkaluja Ukko-Kolin Ystävien käyttöön, välineistöstä tulee sopia hyvissä ajoin keväällä Arto Saaren kanssa. Metsähallitukselta lainatut työvälineet on palautettava ehjinä tai siinä kunnossa kuin ne on lainattu. Ukko-Kolin Ystävien vastuulla on huolehtia tarvitsemansa työkalut ja huoltovälineet hoitokohteelle ja sieltä pois.

2. Hoidon tavoite ja toteutus

Hoidon tavoitteena on ylläpitää Soikkelin pihapiirin avoimuutta, parantaa pihan niittykasvillisuuden edustavuutta sekä lisätä maisemallisia arvoja. Hoitotoimilla myös parannetaan vanhojen koristekasvien sekä kulttuuriperinnön rakenteiden, vanhojen kellarikuoppien säilymistä.

Työlajeina ovat pihan kasvillisuuden niitto (ensisijainen hoitomuoto) sekä pihaa ympäröivän puuston käsittely harventamalla (toissijainen hoitomuoto).

Niitto toteutetaan viikatteella tai raivaussahalla (kolmioterä) kaksi kertaa kasvukauden aikana noin kesäkuun lopussa ja elo-syyskuun vaihteessa liitekartan kuviolla 1. Hoidon edetessä niitto kerran kesässä voi olla riittävä toimenpide. Niitoksen käsittely vaihtelee sen mukaan, mitä kasvillisuutta on niitetty. Heinävaltainen kasvillisuus voidaan nostaa seipäille kuivumaan.

Koiranputkivaltainen niitos siirretään pois piha-alueelta, jotta siemenet eivät pääse varisemaan maahan. Niitoksen läjitys- ja mahdollinen polttopaikka sijoitetaan siten, etteivät siitä irtoavat ravinteet heikennä pihan laidalla sijaitsevan noron veden laatua. Läjitys- / polttopaikan sijainti varmistetaan vielä kansallispuiston suunnittelijan Arto Saaren kanssa.

Vanhon koristekasvien ja marjapensaiden hoidoksi riittää, että ympäröivää kasvillisuutta niitetään.

Puuston käsittely aloitetaan liitekartan kuvion 2 länsilaidalla harventamalla lepikkoa ja pensaskerrosta pihan ja lounaispuolella sijaitsevan kalliojyrkänteen väliseltä alueelta, jotta kalliorinne saataisiin paremmin näkyviin. Piha-alueen reunoilta puustoa voidaan myös harventaa ja poistaa alikasvosta erityisesti rinteessä sijaitsevien vanhojen kellarikuoppien välittömästä läheisyydestä kellareiden rakenteiden säilyttämiseksi. Pensaskerrosta raivattaessa on kiinnitettävä huomiota lajistoon: alueella kasvavat koiranheisipensaat ja näsiät jätetään kaikki kasvamaan. Kaadetut rungot karsitaan, oksat poltetaan ja rangat kasataan poiskuljetettavaksi tai käytettäväksi paikan päällä polttopuuna. Tarkemmista yksityiskohdista sovitaan Arto Saaren kanssa.

Alueen hoitotoimet tunteva Jyrki Suikkanen (p. 044 3213628) on lupautunut tarvittaessa opastamaan hoitotoimiin liittyvissä käytännön asioissa.

3. Raportointi

Ukko-Kolin Ystävät laati vuosittain kuvauksen hoidon toteutuksesta: milloin ja millä välineellä on niitetty, miten niitos on käsitelty sekä kuinka monta henkilöä työhön on osallistunut / työtuntien määrä. Myös puuston käsittelystä raportoidaan kirjallisesti. Raportti toimitetaan viimeistään 31.12. mennessä kansallispuiston suunnittelijalle esimerkiksi sähköpostilla. Kohteen hoitoon liittyvät ehdotukset ja muut havainnot Soikkelista voi kirjata myös raporttiin.

Yhdyshenkilöt

Ukko-Kolin Ystävät ry:n yhdyshenkilö on Lasse Lovén (p. 040 1703886). Metsähallituksen yhdyshenkilönä Kolin kansallispuistossa toimii Arto Saari (p. 040 487 0553). Tarvittaessa yhteyttä voi ottaa myös sopimuksen allekirjoittajaan Kaija Eistoon (p. 0400 350 002).

Tästä sopimuksesta on kaksi samansanaista kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Lieksassa 16.4.2014

Metsähallitus
Etelä-Suomen luontopalvelut

Ukko-Kolin Ystävät ry

Vastaava suojelubiologi Kaija Eisto

Lasse Lovén

Liite: Hakamäki, H., Lahti, T. & Raatikainen, K. 2013: Kolin perinnebiotooppien kasviseurannat sekä kohderajaukset ja arvoluokitukset. Metsähallituksen raportti. xx sivua. (Julkaistaan 2014); Soikkelin kuvaus

Soikkeli

Pinta-ala: Hoidettava alue yhteensä 2,23 ha.

Perinnemaisematyypit: tuore niitty, hakamaa/ kaskimetsä

Natura-luontotyytit: alavat niitetty niitty, hakamaat ja kaskilaitumet

Arvoon vaikuttavat erityistekijät: maisemallinen arvo, vanhojen maankäyttötapojen jatkuvuus (niitto), vanhat rakennukset, huomionarvoinen laji

Huomionarvoiset lajit: kissankello

Yleiskuvaus

Soikkeli sijaitsee Vesivaaran pohjoispäässä, itään viettävällä rinteellä. Pientila on jäänyt autioksi 1960- luvulla (Lohilahti & Pajari 2006). Perinnemaisema- rajaukseen kuuluu pihapiiri, entiset vanhat pellot sekä pihapiiriä ympäröivät hakamaiset kaskimetsät. Pihapiirissä on hirsinen asuinrakennus, hirsiaitta, puuvaja sekä nuotiopaikka. Alueen luoteispuolella (kuvio 184) on vuonna 2006 poltettu kaski.

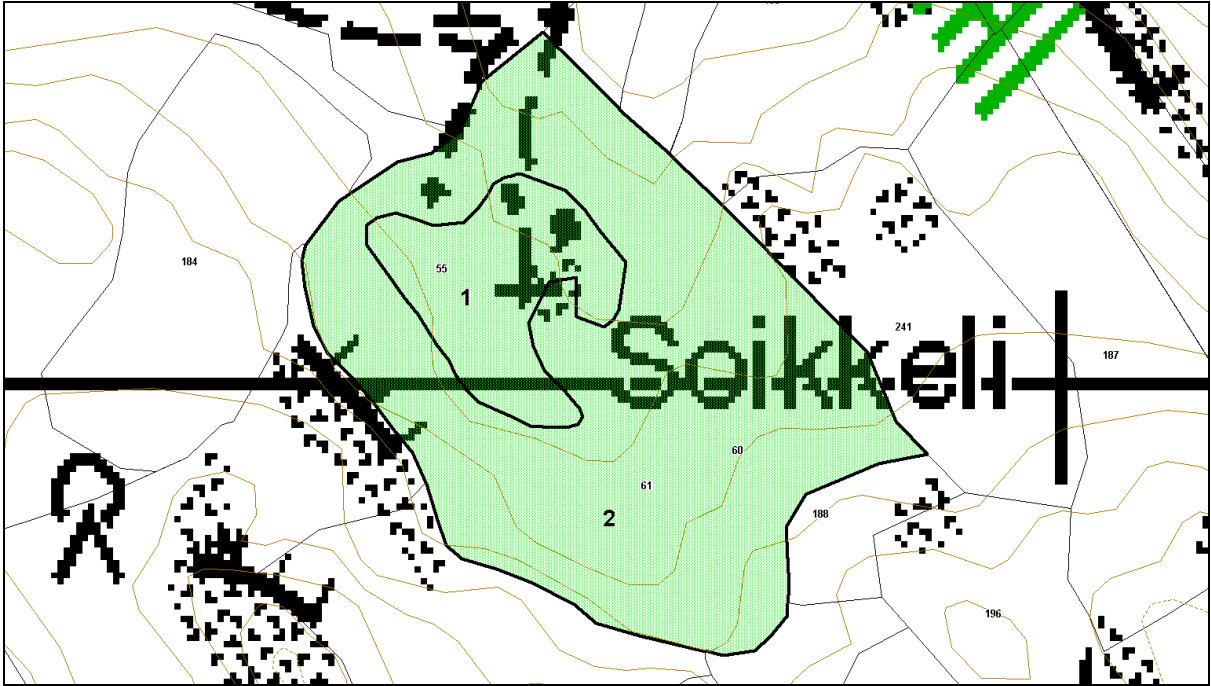
Pihapiiri sekä entiset pellot (**kuvio 55, osa-alue 1 pinta-ala 0,4 ha**) ovat kasvillisuustyybiltään tuoretta suurruohoniittyä. Kasvillisuus on rehevää ja runsaimpina esiintyvät vuohenputki, koiranputki, poimulehdet sekä nokkonen. Alue oli niitetty ennen kartoitusajankohtaa (heinäkuu).

Pihapiiriä ja entisiä peltoja ympäröi hakamainen kaskimetsä (**kuvio 60, osa-alue 2, pinta-ala 1,9 ha**). Puuston valtalajeina ovat harmaaleppä sekä koivu. Sekapuuna kasvaa kuusta, pihlajaa, tuomea, haapaa sekä mäntyä. Alue on tyyteltävissä myös lehtomaiseksi kankaaksi sekä lehdoksi. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. metsäkastikkaa, metsäkurjenpolvea, hiirenporrasta, isoalvejuurta, ahomansikkaa sekä kieloa. Alueella on jokusia vanhoja nauriskuoppia.

Hoito

Nykyhoito: hoidon päätavoitteena on alueen edustavuuden lisääminen. Ahoa ympäröivät kaskimetsät säilytetään lehtipuuvaltaisina. Aluetta on hoidettu niittämällä vuodesta 2004 lähtien. Pihapiirin keskeisimpiä osia on hoidettu niittämällä alue kahdesti kesän aikana. Pihapiiriä ympäröivät kaskikulttuurin ja laidunnuksen seurauksena syntyneet harmaalepikot hoidetaan lehtipuuvaltaisina lehtometsinä poistamalla niistä kuusia (*Lohilahti & Pajari 2007*).

Hoitosuositukset: niittoa pihapiirin alueella kahdesti kesässä on syytä jatkaa edelleen, sillä alue on yhä melko rehevä. Vanhat hakamaiset kaskimetsät ovat paikoitellen pusikoituneet, joten niitä tulisi lähivuosina raivata avarammiksi.

Kartta 59. Soikkeli. © Metsähallitus 2013, © Maanmittauslaitos 1/MML/13

Kuva 60. Soikkelin pihapiiri. Kuva: Tuomas Lahti.